

„Ewolucje lewego brzegu: od Sartre’a do Ranciere’a”

0. Wykład wstępny (o formacjach intelektualnych francuskiej lewicy po II wojnie światowej i ich znaczeniu dla myśli lewicowej dzisiaj)

I „Stara lewica” (formacja „egzystencjalistyczna”): filozofia wolności i problem komunizmu

1. Wolność jako negacja i permanentna rewolucja według J.-P. Sartre’a
2. Dialektyka historii i idea „akomunistycznej lewicy” według M. Merleau-Ponty’ego
3. Bunt egzystencjalny a rewolucja – przypadek A. Camusa.
4. Antytotalitaryzm i krytyka „mitów lewicy” w myśli R. Arona.
5. Demokracja jako ustrój autonomii według C. Castoriadis
6. Krytyka „społeczeństwa spektaklu” w myśli G. Deborda
7. Demokracja jako „puste miejsce władzy” według C. Leforta

II. „Nowa lewica” (formacje „strukturalistyczna” i „postrukturalistyczna”): od analizy struktur do pochwały różnicy. „Pokolenie ‘68”.

1. Krytyka „humanizmu” i pojęcie ideologii w myśli L. Althussera.
2. Problem władzy i problem podmiotu według M. Foucault
3. Idea ponowoczesności i postmodernizmu w myśli J.-F. Lyotarda
4. Między „schizofrenią” i „paranoją” - kapitalizm według G. Deleuze’a
5. Dekonstrukcja i „widma Marksa” w myśli J. Derridy

III. Lewica w poszukiwaniu współczesnej formuły

1. „Humanizm drugiego człowieka” według E. Lévinasa i lewica „postsekularna”
2. Krytyka „demokracji konsensualnej” w myśli Ch. Mouffe
3. „Polityka” przeciwko „policji” w myśli J. Rancière’a
4. Rehabilitacja uniwersalizmu i nowa etyka według A. Badiou
5. Lewica a konserwatyzm w świetle analizy J.-C. Michéa
6. Lewica i feminizm: od Simone de Beauvoir do S. Agacinski

Lektury:

Blok I:

- 1.) J.-P. Sartre, *Egzystencjalizm jest humanizmem*, przeł. J. Krajewski; J.-P. Sartre, *Co to jest intelektualista?*, przeł. M. Kowalska, w: *Przegląd Filozoficzny*4(56), 2005.
- 2.) M. Merleau-Ponty, wybór tekstów w: Jacek Migasinski, *Merleau-Ponty*, „Myśli i Ludzie”, Wiedza Powszechna, Warszawa 1995
- 3.) A. Camus, *Człowiek zbuntowany*, przeł. J. Guze, Kraków 1991.
- 4.) R. Aron, *Opium intelektualistów*, przeł. Cz. Miłosz, Warszawa 2000; R. Aron, *Widz i uczestnik*, przeł. A. Zagajewski, Warszawa 1992.
- 5.) C. Castoriadis, „Epoka uogólnionego konformizmu” w: *Krytyka Polityczna*, 16-17. 2009; C. Castoriadis, *Grecka polis a tworzenie demokracji*, przeł. Marzena Pieńkowska, w: *Kultura demokracji*, Wrocław 2009.
- 6.) G. Debord, *Społeczeństwo spektaklu oraz Rozważania o społeczeństwie spektaklu*, przeł. M. Kwaterko, Warszawa 2006.
- 7.) C. Lefort, *Sprawa demokracji*, przeł. Magdalena Ziomek, w: *Kultura demokracji*, Wrocław 2009.